

dele Bevillinger. Jeg tror dette saameget mere, som jeg heller ikke kan se, hvad man egentlig vil opnaa mere ved at overdrage Meddelelsen af Bevillingerne til Kommunalbestyrelsen, hellere end ved at lægge dette hen til Ministeriet, hvor det i naturlig Konsekvens med den øvrige Udsvikling maatte være. Det er ingen Tvivl undergivet, at Regjeringen i saa Henseende fuldkommen vilde rette sig efter Kommunalbestyrelsernes Indstillinger. Jeg tror ikke, at en Regjering vilde finde Anledning til at meddele et Borgerklub, som Kommunalbestyrelsen havde modsat sig, eller modsætte sig Bevillingen til et saadant Næringsbrug, naar Kommunalbestyrelsen havde indstillet den Paagjældende dertil. Jeg ser ikke, hvad jeg opnaas. Det er efter min Mening et rent Magtspørgsmaal; det ligger i Tidens Aand, at enhver Autoritet — det er min Erfaring — har en vis Tilbøjelighed til at forøge sin Magtfulde; det er en Behagelighed, og jeg tror, det spiller en væsentlig Rolle ved Afgjørelsen af mange Forhold, om den forøger eller begrænses en Autoritets Myndighed. Jeg for min Del er ikke af den Mening, at det er nogen absolut Behagelighed at faae forøget sit Embeds- omraade og derved tillige sin Ansvarlighed; men ganske vist er der mange Tilfælde, hvor dette Hensyn gjør sig gjældende, og hvor jeg tror, at det faar en Bægt derigennem, som det ellers ikke vilde faae af Hensyn til Sagens egen Natur. Blandt de forskjellige Antydninger af Bei, hvorpaa man kunde opnaa det Maal, man her tilsigter, skal jeg kun her ligeoverfor det ærede 1ste Medlem for 1ste Kreds (Krieger) sige, at det jo ganske vist er overordentlig interessant, at man i Sverrig Tid efter anden naaer til Resultater, som synes at være tilfredsstillende med Hensyn til det saakaldte Østborgsystem. Jeg skal ikke udtale mig nærmere derom, men det forekommer mig rigtigt nok, at Tanken om at overføre det hertil Landet under vore nuværende Forhold er i Dieblicket noget overraskende, og at Foranstaltninger som de antydede vilde, paa Grund af den Lovgivnings Aand, som jo i en væsentlig Grad styldes det ærede Medlems egen Virksomhed sin Tilbliven, vistnok være noget vanskelige at gennemføre. — Den af det ærede Medlem for Aalborgkredsen (Sohansen) fremsatte Tanke vil jo vistnok blive gjort til Gjenstand for Overveielse i det Udvalg, som jeg haaber vil blive nedsat i denne Sag, og jeg skal derfor ganske afholde mig fra at udtale mig derom paa dette Sagens Standpunkt.

Formanden: Det 3die Medlem for 2den Kreds har Ordet.

C. Møller: Jeg frasalder Ordet.

Orenbøll: Jeg skal ikke trætte det høje Thing længe, men jeg kunde dog ønske at gjøre et Par Bemærkninger ligeoverfor den høitærede Inden-

rigsminister, hvem jeg allerførst vil takke, fordi han i Begyndelsen af sit Foredrag erklærede, at han ikke vilde modsætte sig det foreliggende Forslag, selv om han kunde antyde andre Bei, som det ogsaa kunde være værd at prøve. Dernæst vil jeg udtale, at den Opfattelse, som den høitærede Minister gjorde gjældende med Hensyn til Forstaelsen af Lovforslaget, er aldeles overensstemmende med min Tanke. Det er fuldkommen sikkert, at det er min Tanke, og jeg tror heller ikke, at det paa nogen Maade kan læses anderledes, at der lægges en afgjørende Myndighed i Kommunalbestyrelsens Gaand, og det er ogsaa den eneste Maade, hvorpaa virkelig Lovforslaget efter min Mening vil kunne bringe noget Udbytte. Altsaa, i Tanken om, at det er meget ønskeligt at gjøre Noget i den paapegede Retning, var den ærede Minister fuldstændig enig; men han gjorde nogle Betragtninger gjældende, som rigtignok forekom mig nærmest være af theoretisk Betydning, nemlig, at, da man i andre Tilfælde i Loven af 1857 havde givet Indenrigsministeriet en Bevillingsmyndighed, kunde man ligesaa godt gaa den Bei og gaa tilbage dertil, at Bærtshushold og kort sagt, Bøvævningsnæring i Kjøbstæberne skulde for Fremtiden være en kongelig Bevillings Sag. Jeg vil indrømme, at i Realiteten vil det blive akkurat det Samme, som den høitærede Minister sagde, da der ikke er nogen Rimelighed for, at en saadan Bevilling vilde blive givet af Ministeriet, uden at den var anbefalet af den kommunale Bestyrelse. Men er man enig om, at det i Realiteten er det Samme, saa er det dog kun egentlig et Omvøb at gaa den Bei, og forsaavidt det skulde være af Hensynet til den systematiske Ordning af Loven af 1857, forekommer det mig dog ikke, at man kan tillægge den Betragtning saa megen Betydning. Jeg har naturligvis ogsaa overveiet det Spørgsmaal, om man ikke skulde gaa den Bei, som den høitærede Minister nævnte, og der var saa meget mere Grund for mig til at gjøre det, som der ifjor, i forrige Samling, fra den høitærede Minister kom en Antydning om at gaa den Bei; men jeg tror efter de Fornemmelser, jeg har faaet fra Folk baade her i Thinget og udenfor Thinget, at man vil være meget lidt tilbøjelig til i Kommunerne at gaa den Bei. Hvorfor jeg ikke er gaaet den Bei, er navnlig, fordi jeg har frygtet for, at det vil vække Uvilje i selve Byraadene. Det Forslag, jeg er fremkommen med, kan ikke paa nogen Maade støde Byraadene; vil man derimod gaa saa langt tilbage, langt tilbage for Loven af 1857, at man gjorde det til en kongelig Bevillings Sag, hvad det ikke har været saa længe, man kan hvide, tror jeg ikke, det vil gaa. Jeg maa bede erindret, at før Loven af 1857 gaves Næringsbevis, eller hvad man vil kalde det, til Bærtshushold i Kjøbstæberne af Amtmanden paa Kommunalbestyrelsens Indstilling. Nu bliver efter mit Forslag Forholdet det, at de